

@rhivi, broj 8 i 9, 2020. i 2021. godina

@rhivi, bogato ilustriran časopis, populariziraju arhivsku struku, približavaju je široj javnosti i demistificiraju čuvanje zapisa za budućnost. U svakom se broju u dvadesetak priloga predstavljaju aktualnosti iz međunarodne arhivske zajednice, tekući projekti, aktivnosti, istraživanja i primjeri dobre prakse na stvaranju zajedničke informacijske infrastrukture i korištenju suvremenih tehnologija za laksu dostupnost baštini i povijesnim izvorima te javne aktivnosti baštinskih, kulturnih i znanstvenih ustanova.

Brojevi 8 i 9 ovoga časopisa objavljeni su u doba globalne pandemiske krize koja je istaknula važnost digitalnog pristupa kulturnoj baštini, ali i, najvažnije, pokazala kako je rad arhivista, informacijskih stručnjaka i čuvara baštine kreativan, zabavan i inspirativan, neovisno o mediju i vrsti kontakta s korisnicima i javnošću. Nove tehnologije omogućuju nove oblike rada sa starim ciljem: na opću dobrobit omogućiti korištenje gradiva i baštine.

@rhivi, broj 8, 1. prosinca 2020.

Šest većih cjelina predstavlja aktualne projekte, inicijative i događanja.

Prva cjelina donosi međunarodne inicijative i projekte. Anton Vatcharadze u tekstu *Dostupnost državnih arhiva u bivšim sovjetskim republikama i zemljama istočnog bloka* opisuje projekt započet 2017., u kojemu je sudjelovalo osamnaest država iz bivšeg SSSR-a, istočne i srednje Europe. Više na: <http://open-archives.org/en>.

Andrea Szőnyi u članku *Zavičajna povijest i videozapisi svjedočanstava – Međunarodna IWALK mobilna aplikacija USC Zaklade Shoah* postavlja pitanje kako mladima današnjice jasno i razumljivo predstaviti pojedinačne autentične zapise ograničene na određeno područje ili vremensko razdoblje. Zaklada je razvila obrazovni program zavičajne povijesti – IWALK, svjedočanstava o holokaustu i drugim genocidima, na više od petnaest lokacija u Mađarskoj, Češkoj, Poljskoj, Rumunjskoj, Slovačkoj, Ukrajini i SAD-u. Digitalna platforma IWALK dostupna je na: <https://iwitness.usc.edu/sfi>.

Patrik Trentelman u tekstu *Spacetimelayers: aplikacija za zajedničko mapiranje baštine* piše o projektu koji je započeo 2018. godine kao školski projekt za izradu vremenske kapsule. Umjesto plakata, mape ili rada učenici predstavljaju informacije (zvukove, videozapise, proširenu stvarnost) u multimedijskoj poruci koja se dodaje na interaktivnu kartu: www.spacetimelayers.com.

Kraći članak Koraljke Kuzman Šlogar, Vanesse Hanneschläger i Waltera Scholgera *Etika i zakonitost u digitalnoj sferi – kako upravljati privatnim podacima?*

predstavlja rad članova radne skupine ELDAH (Ethics and Legality in Digital Arts and Humanities) DARIAH-EU, koji su u 2020. godini razvili i pokrenuli novi alat za upravljanje zaštitom podataka u humanističkim istraživanjima: DARIAH ELDAH Consent Form Wizard (CFW). Alat omogućuje istraživačima da pravilno pristupe upravljanju osobnim podacima u skladu s GDPR-om: wg-el-dah@dariah.eu.

Druga cjelina posvećena je arhivima u projektima Kreativne Europe. Cristina Díaz Martínez u tekstu *Projekt European Digital Treasures i njegov utjecaj na kreativne aktivnosti u arhivima* opisuje projekt sedam međunarodnih partnera pod vodstvom Državnog arhiva Španjolske, koji obuhvaća više različitih aktivnosti razvijenih oko triju temeljnih izazova s kojima se suočavaju europski arhivi: pronalaska novih poslovnih modela u 21. stoljeću, poboljšanja vidljivosti arhiva iz perspektive javnosti, stvaranja nove ciljane publike, i to specifično mlađe i starije, tzv. srebrne generacije.

Vlatka Lemić u tekstu *CREARCH projekt* izvješćuje o projektu Kreativne Europe CREARCH, – *CRreative European ARCHives as innovative cultural hubs* (1. rujna 2018. – 28. veljače 2021.), posvećenom razvoju nove publike i kreativnoj interpretaciji arhivskih izvora. ICARUS Hrvatska, partner u projektu, uz ostalo je predstavio platformu „Priče iz arhiva” i priručnik „Razvoj publike“: <https://www.crearchproject.eu/> i <https://www.icarushrvatska.hr/projekti/crearch>.

Treću cjelinu, Kazališni arhivi, tvore dva priloga: *Kazališni arhivi – aktualno stanje i potencijali u suvremenom hrvatskom društву* Ozane Iveković i *Procesi digitalizacije u Hrvatskom narodnom kazalištu „Ivan plameniti Zajc“ Rijeka* Ervina Mičetića. Iako je često stanje gradiva žalosno, nedostaju ljudski i materijalni resursi, obavijesna pomagala, uloga kazališnih arhivara nije prepoznata, vidljivi su i pozitivni pomaci, poput projekata HNK u Rijeci: digitalizacija VHS snimki kazališnih predstava, digitalizacija fotografija Hrvatske drame, Vremenska kapsula Zajc, program naziva „Zajc uz vas: Vremenska kapsula“, *on-line* izložba koja se odnosila na predstavu „Vježbanje života“ i objava teksta „Osnivanje Narodnog kazališta Rijeka“, uz pripadajuće fotografije dokumenata.

U četvrtoj cjelini prezentirana su iskustva arhivista s virtualnim izložbama. Karman Levanić u istoimenom tekstu predstavlja *Prvu virtualnu izložbu Državnog arhiva u Varazdinu – Arhiv obitelji Puttar*. Gradivo izabrano za izložbu prvo je digitalizirano, a zatim prezentirano u dvadeset plakata. Izložba se može razgledati uživo u Arhivu ili vidjeti virtualno na: <https://davz.eindigo.net/?pr=i&id=12612>.

Paulina Šiljeg izvješćuje o izložbi Arhivskoga sabirnog centra Metković – Opuzen – Ploče, *Virtualna izložba Robna kuća Razvitak Metković na Topoteci*, koja je zbog koronavirusa iz „stvarnog“ preseljena u virtualni svijet: <https://dolinaneretve.topoteka.ne>.

Maja Haraminčić Cebalo prenosi iskustva u radu s alatom Timeline JS u tekstu *Korčulanske plivačice na lenti vremena – Rad u programu Timeline JS pri pripremi izložbe „Plivaju i praše – naprid naše!“*. Godine 2020. Korčulanski plivački klub slavi devedeset godina postojanja i aktivnog djelovanja (1930. – 2020.) te mu je Arhivski sabirni centar Korčula – Lastovo odlučio posvetiti izložbu: https://dolinaneretve.topoteka.net/#ipp=50&p=1&searchterm=Virtualna+izlo%C5%BEba+Robna+ku%C4%87a+Razvitak+Metkovi%C4%87%2C+&t=1-2C2%2C3%-2C4%2C5%2C6&sf=chk_docname%2Cchk_mainkeywords%2C-chk_subkeywords&sort=publish_date&sortdir=-desc&r=1598600274588.

U petoj je cjelini, Digitalizirana baština, pet članaka. Prvi je iscrpan članak Marijane Tomić i Laure Grzunov *Zadarska glagoljska baština u digitalno doba*. Projekt *Digitalizacija, bibliografska obrada i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. stoljeća pisanih glagoljicom bosančicom i latinicom (Pisana baština)* provodi se od 2016. godine. Riječ je o digitalizaciji glagoljskih rukopisa zadarske provenijencije i vodenih znakova na papiru uz pomoć posebnih konzervatorski sigurnih metoda; izradi baza podataka za opis rukopisa i vodenih znakova i njihovoj integraciji, istraživanju rukopisa uz pomoć digitalnih alata i izgradnji virtualne suradničke istraživačke infrastrukture te suvremenim oblicima komuniciranja digitalne baštine. Portal Pisana baština: <https://pisanabastina.unizd.hr>.

Kraći je članak Branke Marijanović *Projekt digitalizacije kulturne baštine tehničkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu*. Projekt je započeo 2016., a organizira ga i provodi Središnja knjižnica Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Projekt je polazište za stvaranje buduće digitalne knjižnice povijesne baštine Fakulteta.

Članak Andreje Der-Hazarijan Vuki i Jasenke Ferber Bogdan *Arhiv Galerije Studentskog centra u Zagrebu – distribucija znanja i informacija putem digitalnih tehnologija* izvješćuje kako je Arhivu za likovne umjetnosti donirana cijelovita galerijska dokumentacija prikupljena od 1966. do 1978., izuzetno zanimljiva za istraživanja novih umjetničkih praksi iz šezdesetih godina u zemljama tzv. Istočnog bloka. U procesu digitalizacije počelo se s digitalizacijom fotografija izložaba, nakon čega su uslijedili brojni kontakti istraživača, mahom iz inozemstva, što potvrđuje izuzetnu važnost makar i djelomične digitalizacije gradiva. DiZbi – digitalna platforma HAZU-a: <http://dizbi.hazu.hr>.

Da su inozemni istraživači ponekad zainteresirani za našu baštinu od domaćih ističe i članak Marte Jurković i Filipa Šimunjaka *Projekt Bulwark of Europe – digitalizacija habsburško-osmanske krajine*. Projekt se bavi proučavanjem rane faze Hrvatske i Slavonske vojne krajine, tj. razdobljem od sredine 16. stoljeća do „konsolidacije“ Krajine na Saboru u Brucku na Muri 1578. godine. Na mrežnoj stranici projekta dostupne su interaktivne karte s pomoću kojih se može pratiti

brojčano stanje svake popisane krajiške utvrde iz godine u godinu: <https://vojna-krajina.ffzg.unizg.hr>.

Željko Trbušić u članku istoga naslova daje *Smjernice za 3D digitalizaciju pokretnih kulturnih dobara metodom fotogrametrije*. Digitalizacija trodimenzionalnih (3D) objekata i prostora razlikuje se od klasične (2D) digitalizacije ponajprije u alatima koji se koriste i načinu na koji se odvija. Za obavljanje 3D digitalizacijskog postupka i stvaranje 3D računalne slike prostora ili objekta potrebno je koristiti specijalizirane uređaje i računalni softver. Istraživanje postupaka 3D digitalizacije metodom fotogrametrije dio je projekta izgradnje i unapređenja portala Znameniti.hr: <http://znameniti.hr/>.

Zadnja, šesta, cjelina bavi se arhivima u društvu i zajednici. Ivica Matajia predstavlja *Državni arhiv u Gospiću – Dvadeset godina prve arhivske ustanove osnovane u samostalnoj Republici Hrvatskoj*: <https://arhiv-gospic.hr>.

Maria Rosaria Falcone i Vera Isabell Schwarz-Ricci predstavljaju udrugu osnovanu 2019. *ICARUS Italia APS*: <http://www.coop-unina.org/icarus-italia-aps>.

Živana Heđbeli predstavlja kratki roman *Obraćenica Stefana Hertmansa – 10 stoljeća od manuskripta do romana*: <https://fraktura.hr/obracenica>.

@rhivi, broj 9, 31. svibnja 2021.

Aktualnosti iz arhivskog okruženja predstavljene su u osam većih cjelina.

Prva cjelina, Međunarodne arhivske prakse, sadrži tri članka. Inspirativan je članak Kathy Carbone *Čuvanje sjećanja na prisilno premještanje: The Amplification Project*. Projekt je u ožujku 2019. zajedno osnovala međunarodna grupa umjetnika, kustosa, aktivista i arhivista-istraživača, danas poznata kao „savjetnička grupa“, sa željom da podrži umjetnike i aktiviste u arhiviranju, čuvanju i omogućavanju šire dostupnosti novih i postojećih umjetničkih i aktivističkih projekata o premještanju, prelaženju granica i izbjeglištvu. Arhivski aktivizam – aktivistički i društveno pravedan pristup arhiviranju, često povezan s političkim nastojanjem transformiranja društva i suočavanja s nejednakosću – predstavlja samu srž projekta. Više na: the-amplificationproject.com.

Peer Boselie predstavlja *AEZEL – Limburški vremeplov (Limburg Time Machine)*. Projekt AEZEL (eng. Archive for Heritage of South Netherlands Properties and Communities) započeo je 2008. suradnjom arhiva i organizacija koje se bave istraživanjem povijesti u provinciji Limburg u Nizozemskoj. Cilj projekta bio je digitalno vizualizirati i mapirati limburgsku baštinu u povijesnom kontekstu te pružiti povjesničarima, istraživačima i genealogima uvid u fotografije i skenirane kopije izvornih arhivskih (i drugih) materijala putem pretražive mrežne stranice. Osnova

je AEZEL-a georeferenciranje i digitalno iscrtavanje katastarskih planova te povezivanje parcela s deskriptivnim informacijama i vlasnicima: www.aezel.eu.

Iseljenicima, prisilnim i dobrovoljnim, bavi se i članak Flavije Giuffre *Iiseljenički arhivski centar: prikupljanje i čuvanje životnih priča iseljenika*. Iseljenički arhivski centar (Expatriate Archive Centre, EAC) neprofitna je organizacija smještena u Haagu, koja prikuplja i čuva priče iseljenika iz cijelog svijeta za buduća istraživanja. Arhiv danas sadrži više od 130 obiteljskih fondova na 18 jezika i 14 nacionalnosti. Zbirka gradiva uključuje pisma, dnevниke, blogove, fotografije, videozapise i druge dokumente nastale od kraja 19. stoljeća do danas. Godine 2019. predstavljen je novi digitalni projekt: arhiviranje blogova iseljenika. EAC je otvoren za prinove na bilo kojem jeziku i iz bilo koje zemlje. EAC: <https://xpatarchive.com>.

Četiri su članka druge cjeline, Arhivi u digitalnom okruženju. Marta Pokos u *Računalnoj arhivistici* piše o transdisciplinarnom području koje se fokusira na razvoj i primjenu računalnih metoda i resursa koji se mogu primijeniti na obradu većih količina gradiva, misleći pritom na analizu, pohranu, dugoročno čuvanje, pristup i dostupnost gradiva. U diplomskom radu napravljeno je istraživanje suvremenih tehnologija i metoda računalne arhivistike na temelju odabranog gradiva iz Državnog arhiva u Dubrovniku. Više o primjeni metoda računalne arhivistike na obradu povijesnih izvora: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/ffzg:3818>.

Andreja Lužar u članku *Digitalni sadržaji na mrežnoj stranici Švedskog nacionalnog arhiva* predstavlja Riksarkivet, Švedski nacionalni arhiv, utemeljen 1618. godine, odgovoran za arhivsko gradivo nastalo djelovanjem švedskih tijela državne uprave, upravnih tijela, javnih ustanova, ali i udruga, privatnih osoba i crkvenih arhiva. Slobodan pristup digitaliziranim informacijama iz arhiva (tj. digitaliziranim arhivskom gradivu) omogućen je 1. veljače 2018. godine. Riksarkivet: <https://riksarkivet.se>.

Filip Šimunjak u tekstu *Potencijal korištenja GIS-a za stvaranje „digitalnih arhiva“ – primjer jozefinske i franciskanske izmjere Hrvatske i Slavonije (18./19. st.)* na određeni način nastavlja svoj članak o projektu Bulwark of Europe objavljen u @rhivima broj 8. Geoinformacijski sustav može poslužiti za složene rekonstrukcije s pomoću georeferenciranja i digitaliziranja starijih kartografskih izvora. Također su primjer i dva velika habsburška kartografska mjerena provedena tijekom 18. i 19. stoljeća. Zahvaljujući projektu Mapire, istraživačima je značajno olakšano, i uz besplatno pregledavanje, korištenje ovih mjerena u GIS-u: <https://mapire.eu/en>. Senad Ađulović autor je članka *Digitalizacija arhivskih zbirki u Državnom arhivu u Bjelovaru*. U Arhivu se posljednjih godina krenulo u intenzivniju digitalizaciju arhivskog gradiva radi zaštite, pohrane i prezentacije izvornika u digitalnom obliku te su digitalizirane tri arhivske zbirke gradiva nastalog od 17. do 20. stoljeća: Zbirka pečata, Armales i Zbirka isprava: <http://dabj.hr/digitalni.php>.

Treću cjelinu, Arhivsko-umjetničke suradnje, tvore dva članka. Tamara Štefanac predstavlja *Projekt „Oni žive“ – studentski životi otkriveni kroz kontekstualne umjetničke prakse*. ICARUS Hrvatska jedan je od pet europskih partnera koji sudjeluju u realizaciji projekta „Oni žive – studentski životi otkriveni kroz kontekstualne umjetničke prakse“. Predmet je interesa projekta svakodnevni život studenata u studentskim domovima od kraja II. svjetskog rata do danas. U Zagrebu se prikuplja građa koja dokumentira život u svim studentskim domovima i centralnom Studentskom centru kao važnoj mikrolokaciji studentske kulture i društvenog života. Sredinom travnja 2021. otvorena je Topoteka They: Live – Students live: <http://theylive.eu>.

Andriana Pozojević piše o izložbi *Iz arhiva arhitekta. Milovan Kovačević – O maloj izložbi u okvirima novih okolnosti*. Zbog potresa u Zagrebu, kao i pandemije bolesti COVID-19, izložbu nije bilo moguće organizirati „kod kuće“ u Hrvatskom muzeju arhitekture HAZU-a te je postavljena u Knjižnici HAZU-a. Rad na postavljanju izložbe dokumentiran je, o izložbi je izrađen videozapis: <https://www.youtube.com/watch?v=f2XOWjn11LE>.

Četvrta cjelina, Kreativna interpretacija arhivskih izvora, čine dva članka. Andreja Der i Hazarijan Vukić obrađuju realizaciju izložaba u tekstu *Dvije akademije i jedna Anatomija: Izložbenokoncepcjske interpretacije Anatomskog atlasa Rudolfa Valdeca i Bele Csikosa Sesije*. Kao rezultat jednogodišnje suradnje Arhiva za likovne umjetnosti HAZU-a i Arhiva Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu u travnju 2021. realizirane su dvije izložbe na temu Anatomskog atlasa za umjetnike, Rudolfa Valdeca i Bele Csikosa Sesije. Snimka otvorenja izložbe „Sat anatomije – nekad i sad“ dostupna je na: <https://www.youtube.com/watch?v=mmMnx00c-k78&list=PLeRqtKiIrIrpZFQ5SitTFIEpHskTTRWV&index=9&t=149a> Virtualna izložba „Volja je kostur, želja je mišićje“ na: <http://dizbi.hazu.hr/anatomija>.

Maja Lesinger u kratkom članku *Književna šetnja kroz Prelog* predstavlja virtualnu, i moguću stvarnu, rutu šetnje te govori o mjestu rođenja/stanovanja odbornih autora (Stjepan Mlinarić, Franjo Glad, Kalman Mesarić, Milivoj Slaviček), njihovu životu, književnim djelima, značaju za književnost općenito te o njihovoj vezi s Prelogom. Knjižnica i čitaonica Grada Preloga: <http://knjiznice.nsk.hr/prelog/pocetna>.

Tri članka tvore petu cjelinu, Baštinske inicijative i projekti. Manuela Hrvatin člankom *Interpret Europe* predstavlja Interpret Europe (IE) – European Association of Heritage Interpretation, međunarodno udruženje za interpretaciju baštine osnovano 2010. radi poticanja izvrsnosti i učinkovitosti u interpretaciji materijalne i nematerijalne baštine te osvještavanja o njezinoj važnosti za razvoj lokalnih zajednica. Udruženje danas ima više od 1 200 članova u 57 zemalja Europe i svijeta, a sjedište mu je u Witzenhausenu (Njemačka). Hrvatska je važna i aktivna zemlja

u udruženju u kojemu do sada, u okviru Hrvatske udruge za interpretaciju baštine – Interpretirajmo Hrvatsku, djeluje 216 članova. Glavna je zadaća interpretatora baštine da na temelju poznatih činjenica daje dublje značenje baštine te da interpretira, odnosno predstavi na razumljiv način, zanimljiv široj javnosti. Interpret Europe: <https://www.interpret-europe.net/feet/home>.

Drugi je članak Marieke van der Duin *WAAT projekt – upoznavanje s baštinskim konceptima, vrijednostima i autorstvom*. Projekt WAAT (*We are all together to raise awareness of cultural heritage*) pružit će znanja i vještine za produkciju kratkometražnih filmova koji će se koristiti za obrazovanje odraslih o vrijednostima kulturne baštine u različitim europskim zemljama. Umjesto dokumentiranja predmeta projekt želi producirati filmeve kao sredstvo kontakta i stalne razmjene baštinskih vrijednosti i priča. WAAT projekt moguće se pratiti na: <http://www.waatproject.eu>, <https://www.facebook.com/WAATproject>, <https://twitter.com/waatprojec>.

Zadnji je članak cjeline *Projekt HIT – Hrvatski iseljenički tisak* Ane Barbarić. Projekt je pokrenut na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2018. godine. Temeljni je cilj projekta istraživanje, u najširem smislu te riječi, cjelokupnoga hrvatskoga iseljeničkog tiska. Prvo geografsko područje koje je obuhvaćeno je Australija i Novi Zeland. Izrađene su bibliografije te digitalizirane publikacije. U smislu obuhvata pojma „serijska publikacija“ u bibliografijama su obuhvaćene novine i časopisi, ali i listovi i letci ako su objavljeni s namjerom kontinuiranog izlaženja. To je važno istaknuti jer zbog nepovoljnih finansijskih prilika hrvatski iseljenici često nisu mogli objavljivati publikacije većeg opsega. Mrežne stranice: <https://hit.ffzg.unizg.hr>.

Šesta cjelina, Kulturna baština – živa zajednica, sastoji se od dva rada. Zlatka Rodin u *Memorijalnom centru „Faust Vrančić“: osam godina u misiji popularizacije lika i djela Fausta Vrančića* opisuje rad Centra. Pri izradi muzeološke koncepcije i osmišljavanja postava korištena je i digitalizirana arhivska građa koja je dobivena ljubaznošću brojnih institucija. Centar obavlja muzejsku djelatnost u maniri interpretacijskog centra, s naglaskom na interpretaciji. Memorijalni centar „Faust Vrančić“: <http://mc-faustvrancic.com/hr>.

Ana Škvarić u tekstu *Magdalena knjižnica na kotačima: od priča u bibliobusu do priče o bibliobusu* donosi simpatičnu priču o radu koprivničkog bibliobusa. Suradnja bibliobusne službe i dječje književnica Željke Horvat-Vukelje donijela je novu vrijednost, priču i slikovnicu „Magdalena knjižnica na kotačima“. Priča je dovršena i predstavljena u radioemisiji 2019. godine, a slikovnica objavljena 2020. Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica: <https://www.knjiznica-koprivnica.hr>.

U sedmoj su cjelini, Interdisciplinarne perspektivne, prikazani jedno udruženje, jedno društvo i jedan arhiv. Željka Radovinović predstavlja *Hrvatsku udrugu muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara (HUMKAD)*. Toni Marić prikazuje

*Društvo za digitalizaciju tradicijske kulturne baštine, a Marko Kolić i Martina Tisaj
Arhiv Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.*

Zadnja, osma cjelina, ICARUS novosti i događanja, sadrži #*PriceIzArhiva i za-
što je web analitika važna?* Ivane Čurik; *6. dane ICARUS-a u Hrvatskoj Archives
– borders, identities, reflections* Saše Potočnjaka te *ICARUS aktivnosti 2021.* Vlatke
Lemić.

@rhivi, časopis neprofitne udruge ICARUS HRVATSKA, ISSN 2584-4148, izlaze od 2017., dva puta godišnje i može ih se naručiti putem e-pošte: info.icaru-
shr@gmail.com. Cijena jednog broja iznosi 20 kuna. Od 2018. časopis je (bez na-
knade) dostupan i na portalu HRČAK: <https://hrcak.srce.hr/arhivi>. Sve aktivnosti
udruge dostupne su na mrežnim stranicama <https://www.icarushrvatska.hr>, kao i
na profilima na društvenim mrežama @icarushr.

Živana Hedžbeli